

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Юридичний факультет

Кафедра кримінального права і процесу



ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії

В. Ісаєнко

2020 р.



**ПРОГРАМА**

**творчого конкурсу**

для вступу на навчання на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти  
за спеціальністю 262 «Правоохоронна діяльність»

## 1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Програму творчого конкурсу для вступників, які бажають навчатися за спеціальністю 262 «Правоохоронна діяльність» розроблено з урахуванням вимог до знань, умінь і навичок учнів середніх загальноосвітніх шкіл.

Програма містить перелік питань, з якими абітурієнти повинні ознайомитися у процесі підготовки до творчого конкурсу. Під час підготовки до творчого конкурсу вступникам необхідно засвоїти основні поняття теорії держави і права та основних галузей права: конституційного, адміністративного, кримінального, цивільного, а також ознайомитися з судовою системою, системою правоохоронних органів України, їх завданнями та функціями.

Метою творчого конкурсу є визначення рівня професійної компетентності, спроможності вступника до нестандартного мислення та виявлення його реальної мотивації і професійної орієнтації, особистісних здібностей, що дозволяють успішно оволодіти навичками, яких потребує професійна діяльність за обраною спеціальністю.

Завдання творчого конкурсу:

- виявити ступінь усвідомлення майбутньої професії вступника та його професійного самовизначення;
- оцінити загальний культурний рівень вступника;
- визначити вміння вступника орієнтуватися в сучасних реаліях суспільства;
- оцінити рівень аналітичних здібностей вступника, можливість мислити нестандартно та швидко приймати рішення для виконання професійних завдань;
- визначити рівень підготовленості вступника, вміння чітко формулювати думки і грамотно їх викладати.

## 2. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ТВОРЧОГО КОНКУРСУ

1. Виникнення держави. Головні причини виникнення держави.
2. Поняття держави, її ознаки, функції та місце в політичній системі суспільства.
3. Поняття та види функцій держави.
4. Влада та соціальні норми в додержавний період розвитку суспільства.
5. Поняття державного суверенітету. Зовнішній та внутрішній суверенітет держави.
6. Апарат державної влади: загальна характеристика. Апарат державної влади України.
7. Форма державного правління: поняття і види. Форма правління в Україні.
8. Форма державного устрою: поняття і види. Державний устрій України.
9. Поняття та принципи правової держави.
10. Виникнення права, його розвиток та зв'язок з державою.
11. Поняття та основні ознаки права.
12. Система соціальних норм. Право та інші соціальні норми.

13. Порівняльна характеристика права і моралі.
14. Загально-соціальні та спеціально юридичні функції права.
15. Поняття норми права, її структура.
16. Джерела права: поняття та різновиди.
17. Нормативно-правовий акт, його різновиди.
18. Поняття закону та його значення в житті суспільства.
19. Поняття правової системи, її основні різновиди. Правова система України.
20. Правовідносини: суб'єкти, об'єкти, зміст.
21. Юридичні факти, їх властивості. Дії та події.
22. Правосвідомість, її структура та види.
23. Поняття та структура правової культури. Правова культура в Україні.
24. Законність та правопорядок. Юридичні гарантії законності.
25. Юридична відповідальність: поняття, підстави, види.
26. Декларація про державний суверенітет України, її зміст та значення.
27. Акт проголошення незалежності України, його зміст і значення.
28. Загальна характеристика конституційного ладу України.
29. Поняття громадянства. Підстави і порядок набуття та припинення громадянства України.
30. Безпосередня демократія, її форми в Україні.
31. Референдум: поняття та види.
32. Виборча система в Україні.
33. Основні принципи виборчого права в Україні. Виборчі цензи в Україні.
34. Система органів державної влади та їх поділ на три гілки.
35. Поняття правоохоронних органів. Система правоохоронних органів в Україні.
36. Адвокатура: поняття та місце в системі захисту прав людини. Адвокатура в Україні.
37. Поняття судової влади. Судова система в Україні.
38. Поняття самоврядування. Система органів місцевого самоврядування в Україні.
39. Право власності в Україні. Захист права власності.
40. Юридична відповідальність, її види.
41. Поняття та зміст Конституції.
42. Структура та характеристика Конституції України.
43. Конституційний Суд України.
44. Унесення змін до Конституції України.
45. Конституційно-правова характеристика України як суверенної держави.
46. Державні символи України.
47. Державна мова України.
48. Конституційно-правова характеристика України як демократичної держави.
49. Конституційно-правова характеристика України як правової держави.
50. Конституційно-правова характеристика України як соціальної держави.
51. Особисті права та свободи особи і громадянина в Україні.
52. Політичні права та свободи особи і громадянина в Україні.
53. Соціально-економічні права та свободи особи і громадянина в Україні.

54. Конституційні обов'язки особи і громадянина в Україні.
55. Громадянство України.
56. Президент України.
57. Верховна Рада України.
58. Кабінет Міністрів України.
59. Територіальний устрій України.
60. Право законодавчої ініціативи в Україні.
61. Поняття адміністративного права та його предмет.
62. Суб'єкти адміністративного права.
63. Поняття та основні принципи державної служби.
64. Адміністративне правопорушення поняття, ознаки та види.
65. Юридичний склад адміністративного правопорушення.
66. Поняття адміністративної відповідальності, її ознаки та підстави.
67. Поняття та види адміністративних стягнень.
68. Заходи впливу, що застосовуються до неповнолітніх.
69. Види правопорушень відповідно до Кодексу України про адміністративні правопорушення.
70. Права державних службовців відповідно до Закону України «Про державну службу».
71. Правовий статус працівника Національної поліції відповідно до Закону України «Про Національну поліцію».
72. Сутність виконавчої влади.
73. Поняття, особливості та види адміністративно-правових норм.
74. Джерела адміністративного права.
75. Поняття й види об'єднань громадян.
76. Правоздатність та дієздатність фізичних осіб.
77. Юридична особа: поняття, ознаки та види.
78. Речі як об'єкт цивільних правовідносин. Види речей.
79. Способи набуття права власності.
80. Поняття та ознаки договору. Види договірних зобов'язань.
81. Договір купівлі-продажу: поняття, порядок укладення, права та обов'язки сторін.
82. Відшкодування шкоди, завданої малолітньою (неповнолітньою) особою.
83. Відшкодування майнової та моральної шкоди.
84. Види спадкування. Спадкування за законом.
85. Поняття та ознаки шлюбу. Шлюбний вік.
86. Порядок та підстави розірвання шлюбу. Поділ майна подружжя.
87. Права та обов'язки батьків і дітей.
88. Порядок укладення трудового договору. Трудовий контракт.
89. Припинення трудових правовідносин: підстави та порядок.
90. Неповнолітня особа як суб'єкт трудових правовідносин.
91. Поняття кримінального права України.
92. Поняття та види злочинів.
93. Поняття та елементи складу злочину.
94. Стадії злочину: поняття, види та їх характеристика.

95. Вина та її форми. Характеристика форм вини.
96. Поняття та ознаки співучасті.
97. Обставини, що виключають злочинність діяння. Види обставин та їх характеристика.
98. Поняття та види покарань.
99. Покарання, які застосовуються до неповнолітніх, та їх характеристика.
100. Особливості кримінальної відповідальності та покарання неповнолітніх.

### 3. ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ТВОРЧОГО КОНКУРСУ

Творчий конкурс проводиться предметною комісією, яка складається з працівників Юридичного факультету і затверджується наказом ректора.

Творчий конкурс проводиться упродовж 2-х академічних годин (90 хв.) без перерви.

Місце проведення творчого конкурсу, дата і час початку визначаються графіком вступних випробувань.

Абітурієнти допускаються до приміщення, в якому проводиться творчий конкурс, за наявності екзаменаційного листа та документа, що посвідчує особу.

Творчий конкурс проходить у письмовій формі у вигляді тестових завдань.

Під час тестування абітурієнту не дозволяється виходити з аудиторії, користуватися будь-якими матеріалами, підручниками, навчальними посібниками, мобільними телефонами тощо. У разі використання абітурієнтом під час випробування сторонніх джерел інформації, він відстороняється від участі у випробуванні. В такому випадку за творчий конкурс виставляється незадовільна оцінка незалежно від обсягу і змісту написаного. Апеляції з питань відсторонення від випробування не розглядаються.

Особи, які не встигли за час письмового тестування повністю виконати тестові завдання, здають їх незакінченими.

Перескладання вступних випробувань не допускається.

Особи, які без поважних причин не з'явилися на вступні випробування у визначений розкладом час до участі в конкурсному відборі не допускаються.

Білет вступного випробування складається із 50 тестових завдань закритого. До кожного завдання пропонується чотири варіанти відповіді, з яких лише один є правильним. Завдання вважається виконаним правильно, якщо обрано правильний варіант відповіді. Завдання вважається виконаним неправильно, якщо: а) позначено неправильну відповідь; б) позначено два або більше варіантів відповіді, навіть якщо серед них є правильний; в) відповідь не позначено взагалі.

Бланк оцінювання знань вступника перевіряється за ключем і в ньому зазначаються збіжності (правильні відповіді) і розбіжності (помилкові відповіді), а також підраховується і зазначається кількість правильних відповідей та проставляється оцінка.

Результати творчого конкурсу заносяться у відомість, яку підписує голова та члени комісії, та оголошуються не пізніше наступного дня після проведення творчого конкурсу.

#### 4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ТВОРЧОГО КОНКУРСУ

Білет вступного випробування складається із 50 тестових завдань закритого.

До кожного завдання пропонується чотири варіанти відповіді, з яких лише один є правильним.

Завдання вважається виконаним правильно, якщо обрано правильний варіант відповіді. Завдання вважається виконаним неправильно, якщо: а) позначено неправильну відповідь; б) позначено два або більше варіантів відповіді, навіть якщо серед них є правильний; в) відповідь не позначено взагалі.

Результати тестування оцінюються за 200-бальною шкалою. В залежності від кількості правильних відповідей на питання тесту абітурієнту виставляється кількість балів відповідно до шкали оцінювання результатів тестування.

#### Виконання окремих завдань творчого конкурсу

Вид навчальної роботи	Максимальна величина рейтингової оцінки (бали)
Виконання завдання № 1-50	4
Усього	200

#### Значення рейтингових оцінок в балах за виконання завдань вступних випробувань та їх критерії

Оцінка в балах за виконання окремих завдань	Критерій оцінки
4	правильна відповідь на запитання
0	неправильна відповідь на запитання

#### Відповідність рейтингових оцінок у балах оцінкам за національною шкалою

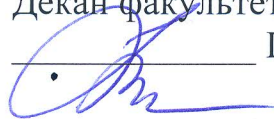
Оцінка в балах		Пояснення	
100-200	180-200	<b>Відмінно</b> (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)	<b>Вступне випробування складено</b>
	150-179	<b>Добре</b> (в загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)	
	100-149	<b>Задовільно</b> (непогано, але зі значною кількістю недоліків та задовольняє мінімальним критеріям)	
0-99		<b>Вступне випробування не складено</b>	

**ЗРАЗОК**  
*білету вступного випробування*

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Юридичний факультет  
Кафедра кримінального права і процесу

**ЗАТВЕРДЖУЮ**  
Декан факультету  
\_\_\_\_\_ І. Сопілко



Освітній ступінь: Бакалавр  
Галузь знань: 26 «Цивільна безпека»  
Спеціальність: 262 «Правоохоронна діяльність»  
ОПП: «Правоохоронна діяльність»

**Вступне випробування**  
Білет № 1

**Надайте вірний варіант відповіді.**

1. Форма політичного устрою країни або держави – це:

- a)  державне правління;
- b)  державний устрій;
- c)  форма держави;
- d)  політична система.

2. Форма конституційно-правової відповідальності за характером санкцій:

- a)  тимчасова;
- b)  постійна;
- c)  попереджувальна;
- d)  забезпечувальна.

3. Вищим органом товариства з обмеженою відповідальністю є:

- a)  громадські слухання;
- b)  рішення ради;
- c)  загальні збори його учасників;
- d)  рішення територіальних громад.

4. Вкажіть обставини, що пом'якшують відповідальність за адміністративне правопорушення:

- a)  втягнення неповнолітніх у правопорушення;
- b)  вчинення правопорушення групою осіб;
- c)  щире розкаяння винного;
- d)  вчинення правопорушення у стані сп'яніння.

5. До заходів забезпечення провадження у справах про адміністративні правопорушення відносяться:

- a)  адміністративне затримання;
- b)  привід;
- c)  взяття на облік;
- d)  перевірка документів.

... ..

50. Спеціальні вимоги до укладення угод щодо цінних паперів встановлюються:

- a)  наказом;
- b)  постановою;
- c)  указом;
- d)  законом.

Схвалено на засіданні кафедри кримінального права і процесу  
(Протокол № 2 від 17.02.2020).

Завідувач кафедри



С.Я. Лихова



## РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Андрусишин Б.І., Берендєєв С.О., Губань Р.В. Основи правознавства: підруч. для 9 класу загальноосвітн. навч. закладів. Київ, Ірпінь: ВТФ «Перун», 2017. 208 с.
2. Близнюк М. І. Правознавство. 11 клас: навч. посібн. для підготов. до держ. підсумк. атестації. Тернопіль: Підручники і посібники, 2013. 32 с.
3. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 № 2456-VI. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>
4. Гапотій В. Д. Правознавство: конспект лекцій у схемах: практ.-графіч. навч. посіб. Мелітополь: міськ. друк., 2013. 333 с.
5. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1129-15>
6. Декларація про державний суверенітет України: Декларація від 16.07.1990 № 55- XII. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/55-12>
7. Житловий кодекс Української РСР від 30.06.1983 № 5464-X. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/5464-10>
8. Загальна декларація прав людини : Міжнародний документ від 10.12.1948 (поточна редакція). URL: [http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995\\_015](http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_015)
9. Земельний кодекс України від 25.10.2001 № 2768-III. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2768-14>
10. Ковальчук О.М. Правознавство. Академічний рівень. 10 клас: плани-конспекти уроків. Тернопіль: Навчальна книга , 2012. 230 с.
11. Ковальчук О.М. Правознавство. Практичний курс. 9 клас: плани-конспекти уроків. Тернопіль: Навчальна книга, 2012. 171 с.
12. Кодекс адміністративного судочинства від 06.07.2005 № 2747-IV. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2747-15>
13. Кодекс законів про працю від 10.12.1971 № 322-VIII. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/322-08>
14. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 № 8073-X. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>
15. Конституція України : наук.-практ. комент. Нац. акад. правов. наук України / В. Я. Тацій. Харків: Право, 2011. 1128 с.
16. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
17. Корнієнко П.С.Правознавство: навч. посібн. Київ: Четверта хвиля, 2012. 557 с.
18. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 № 2341-III. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>
19. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права: Міжнародний документ від 16.12.1966. URL: [http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995\\_043](http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_043)
20. Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права: Міжнародний документ від 16.12.1966. URL: [http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995\\_042](http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_042)
21. Молдован В.В. Правознавство: цікаве і мудре: навч. посіб. Київ: Алерта, 2012. 255 с.

22. Молдован В.В., Чулінда Л.І. Правознавство. Київ: Центр учбової літератури, 2010. 184 с.
23. Наровлянський О.Д. Основи правознавства: підруч. для 9 класу загальноосвітн. навч. закладів. Київ: Грамота, 2017. 192 с.
24. Наровлянський О.Д. Правознавство: підруч. для 10 кл. загальноосвіт. навч. закл. (профіл. рівень). Київ: Грамота, 2013. 271 с.
25. Основи права України: навч. посіб. М. Ващишин, Н. Отчак, М.Теличко, С. Холявка. Львів: Галицька спілка видавців, 2016. 228 с.
26. Пилипчатіна Л.М. Правознавство (практичний курс). 9 клас: зошит для поточ. та темат. Оцінювання. Харків: ПЕТ, 2016. 63 с.
27. Пилипчатіна Л.М. Правознавство. 10 клас: зошит для поточ. та темат. оцінювання: рівень стандарту. Харків: ПЕТ, 2016. 56 с.
28. Поліщук М.С. Правознавство: навч. посіб. для студентів неюрид. спец. ВНЗ. Харків: Право, 2014. 106 с.
29. Правознавство. Практикум: навч.-метод. посіб. / Зіньова О.С. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2014. 159 с.
30. Правознавство. Професійний курс / В.В. Галуцько та ін.; Відкр. міжнар. ун-т розв. людини "Україна", Ін-т права та суспіл. відносин. Київ: Університет «Україна», 2013. 199 с.
31. Правознавство: навч. посіб. для студентів ВНЗ / Ю.Е. Губені, Р.П. Возняка, В.І. Андріїва. Львів: Українські технології, 2014. 407 с.
32. Правознавство: навч.-метод. посіб. для студентів ВНЗ Херсон. держ. ун-т, каф. історії та теорії права і держави / Галуцько В.М. Херсон. 2015. 319 с.
33. Правознавство: підруч. для студентів ВНЗ / Богачова Л.Л. та ін. Харків: Фоліо, 2014. 635 с.
34. Правознавство: підручник / Г.І. Балюк, Е.Ф. Демський, В.С. Ковальський; за відп. ред. О.В. Дзери. 11-те вид., переробл. і допов. Київ: Юрінком Інтер, 2017. 632 с.
35. Правознавство: практикум / С.Ф. Гуцу; Нац. аерокосм. ун-т ім. М.С. Жуковського «Харк. авіац. ін-т». Харків: ХАІ, 2013. 75 с.
36. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 05.07.2012 № 5076- VI. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/5076-17>
37. Про вибори народних депутатів України : Закон України від 17.11.2011 № 4061- VI. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/4061-17>
38. Про Вищу раду правосуддя: Закон України від 21.12.2016 № 1798-VIII. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1798-19>
39. Про всеукраїнський референдум: Закон України від 06.11.2012 № 5475-VI. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/5475-17>
40. Про громадянство України: Закон України від 18.01.2001 № 2235-III. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2235-14>
41. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19>
42. Про охорону навколишнього природного середовища: Закону України від 25.06.1991 № 1264-XII. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1264-12>

43. Про проголошення незалежності України: Постанова Верховної Ради УРСР від 24.08.1991 № 1427-XII. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1427-12>
44. Про прокуратуру: Закон України від 14.10.2014 № 1697-VII. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1697-18>
45. Про Рахункову палату: Закон України від 02.07.2015 № 576-VIII. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/576-19>
46. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 02.06.2016 № 1402-VIII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19>
47. Ратушняк С.П. Правознавство. Збірник різнорівневих тестових завдань. 10 клас: посібник. Тернопіль: Навчальна книга, 2016. 102 с.
48. Ратушняк С.П. Правознавство: схеми і таблиці: навч. посіб. Тернопіль: Навчальна книга, 2012. 72 с.
49. Ратушняк С.П. Основи правознавства: підруч. для 9 класу загальноосвітн. навч. закладів. Тернопіль: Навчальна книга, 2017. 271 с.
50. Ремех Т.О. Основи правознавства: підруч. для 9 класу загальноосвітн. навч. закладів / Т.О. Ремех, О.І. Пометун. Київ: Літера ЛТД, 2017. 224 с.
51. Святокум О.Є. Основи правознавства для загальноосвітніх навчальних закладах з поглибленим вивченням основ правознавства: підруч. для 9 класу загальноосвітн. навч. закладів. Харків: Вид-во «Ранок», 2017. 192 с.
52. Сімейний кодекс України від 10.01.2002 № 2947-III. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2947-14>
53. Сучасна правова енциклопедія / О.В. Зайчук, О.Д. Крупчан, В.С. Ковальський. НДІ приватного права і підприємництва НАПрН України, НДІ інтелектуальної власності НПрН України. Київ: Юрінком Інтер, 2015. 408 с.
54. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/435-15>

Голова предметної комісії

С. Я. Лихова

Відповідальний секретар  
приймальної комісії НАУ

К.Д. Ніколаєв